On-voorstelbaar

Zoals bij veel Nederlandse families is ook het oorlogstrauma in onze familie na de oorlog nauwelijks besproken. Een weggestopt trauma dat als onderhuids litteken plaats heeft genomen in de familiegeschiedenis.

De pijn in het gezin van mijn overgrootouders is daarmee in de tijd en overlevering doorontwikkeld naar een vraagstuk van onvoorstelbaarheid. Dat je zoon op 22-jarige leeftijd wordt gearresteerd omdat hij nog langer weigert de tirannie van de bezetter machteloos aan te kijken. En tijdens zijn vlucht naar Engeland wordt gearresteerd.

Via Vught en Amersfoort verdwijnt hij vervolgens in Nacht und Nebel. Veroordeeld tot deportatie en Vernichtung durch Arbeit. Familie en vrienden in onwetendheid achterlatend, zelf overgeleverd aan de wrede ontberingen in een kamp.

Wat we uit de getuigenissen van overlevenden weten over wat zich in kamp Natzweiler heeft afgespeeld, gaat ieders voorstellingsvermogen te boven. Het moet onvoorstelbaar zijn om als ouder vervolgens het bericht te ontvangen dat je zoon, een paar maanden voor de bevrijding, is overleden.

Oorzaak, onbekend.

Wat er met zijn lichaam is gebeurd? Dat is onbekend.

Hoe zijn laatste momenten zijn geweest, dat ook onbekend.

Deze vragen lijken mij, nu ik zelf ouder ben, ondraaglijk en bovendien onvoorstelbaar.

Als je onrecht ervaart en daartegen opstaat, om vervolgens door de tirannie van de bezetter te verdwijnen in nacht en nevel. Spoorloos.

Tot op de dag van vandaag is er op deze vragen nooit een antwoord gekomen. Het is de onvoorstelbare zinloosheid.

Het plaatsen van deze steen is daarmee een krachtige symboliek die hier tegenover staat. Deze steen maakt van dit verhaal, dit litteken in onze familiegeschiedenis, een zinvolle herinnering aan deze zinloze onvoorstelbaarheid.

Oktober 2026, Casper Kruizinga, achterneef van Roelof Hildebrand Kruizinga